

Чуприна А. В.
курсант 4 курсу
(Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ)

Науковий керівник
кандидат психологічних наук, доцент
Диса О.В.

ДО ПРОБЛЕМИ ПСИХОЛОГІЧНОГО СУПРОВОДЖЕННЯ ПРАЦІВНИКІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ

Робота працівників Національної поліції пов'язана з постійним контактом з людьми, провокаційними діями в їхню сторону, участю в екстремальних умовах, самопожертвуванням власними інтересами та здоров'ям на користь суспільства. З огляду на таку специфіку професійної діяльності, працівник поліції потребує постійного контролю з боку психологів, а також надання йому вчасної психологічної допомоги підтримки.

Відповідно до п. 51 Положення про Національну поліцію, у підрозділах поліції необхідно організувати систему психологічного забезпечення, діяльність якої має охоплювати такі напрямки:

1. психологічний добір на службу, результати якого зберігаються в особовій справі поліцейського протягом служби;
2. психологічне супроводження проходження служби;
3. професійно-психологічна підготовка;
4. психологічна підтримка оперативно-службових заходів;
5. сприяння здоровому способу життя поліцейського за межами служби [1].

Психологічний добір полягає у роботі з кандидатами на проходження служби в Національній поліції, здійснення психологічного діагностування, вивчення особистісних, інтелектуальних якостей кандидатів на службу, а за результатними перевірки формуються висновки щодо наявності необхідних професійно важливих якостей, ступеня інтелектуально-мотиваційної, психологічної готовності та придатності кандидатів до служби. [2].

Якісний добір кандидатів допоможе зменшити плинність кадрів. Як свідчать реалії сьогодення, багато поліцейський, які тільки починають свою професійну діяльність, не завжди готові до неї і швидко зневірюються у своїх очікуваннях та звільняються. Щоб не допустити цього вже на початку проходження служби здійснюється психологічне супроводження особистості поліцейського.

Відповідно до Положення про Національну поліцію, з метою навчання особового складу методам профілактики та подолання негативних психічних станів, прийомам саморегуляції, розвитку навичок розв'язання проблемних життєвих ситуацій, формування психологічної упевненості у складних ситуаціях професійної діяльності мають створюватись та використовуватись психотренінгові комплекси, кабінети психоемоційної регуляції та психологічні смуги перешкод.

Вчасне виявлення проблем та надання психологічної допомоги працівникам поліції зменшить вплив негативних факторів та розвиток так званої «професійної деформації», яка неминуче настигне кожного хто довгий час працює у правоохоронних органах. Дуже важливим аспектом є психологічна робота з працівниками, які застосували зброю та зазнали поранень. Такі події вкрай негативно впливають на особистість працівника та його бажання подальшого проходження служби. Після знаходження в екстремальній ситуації можливий розвиток посттравматичного стресового розладу (ПТСР).

Як відомо, стрес є неспецифічною відповіддю організму на будь-яку зміну умов, що вимагають пристосувань. Центральними положеннями в концепції стресу, запропонованої 1936 року Гансом Сельє, є гомеостатична модель самозбереження організму й мобілізація ресурсів для реакції на стресор. Стрес стає травматичним, коли перевантажує психологічні, фізіологічні, адаптаційні можливості людини й руйнує захист, коли результатом впливів стресора є порушення у психічній сфері за аналогією з фізичними порушеннями [3]. Поряд з цим можливий розвиток депресії. Типовими в такій ситуації є думки: «Мені нічого не допоможе», «Це буде тривати завжди», «У мене немає ніякої надії вийти із цього стану».

На емоційному рівні може виникати один із замкнених депресивних циклів: негативні думки провокують негативні емоції (спустошення, безнадія, сум), які, у свою чергу, підтримують негативні думки [4]. Тому дуже важливим є вчасне виявлення, діагностування та надання допомоги, адже поліцейські працюють на користь суспільству і підтримка їх у здійснюваній ними діяльності є запорукою успішної та ефективної боротьби зі злочинністю.

Особливої уваги потребують правоохоронці, яким доводиться працювати у зонах АТО. Але і на «мирних» територіях використання зброї щодо працівників поліції не є чимось екстраординарним. Яскравим прикладом такого є останні події в місті Дніпро, де 5 листопада 2017 працівники поліції, які приїхали за викликом на «типову» крадіжку з проникненням, наткнулись на супротив з боку зловмисників із застосуванням вогнепальної зброї та гранат. Чи в місті Жовті Води, де тижнем пізніше в працівників поліції, які знаходились на власному автомобілі, здійснили постріл з гранатомету.

На жаль, сучасна українська поліція недостатньо використовує ресурси практичної психології. Це пов'язано, перш за все, з недостатнім розумінням ролі психолога у правоохоронних органах, з відсутністю професійних юридичних психологів, які мають відповідну правову і психологічну підготовку тощо.

З огляду на вище сказане хотілось би відзначити особливу актуальність та необхідність психологічного супроводження та надання психологічної допомоги працівникам правоохоронних органів, які не можуть уникнути того негативного впливу, який здійснюється на них кожен день.

Література

1. Сокурєнко В.В. Сучасний стан психологічної роботи в Національній поліції» // Мат. Наук.-прак. конф. «Психологічні та педагогічні проблеми професійної освіти та патріотичного виховання персоналу» МВС України, м. Харків. – 2017 р., С. 11 – 13
2. Наказ МВС України від 28.07.2004 № 842 «Про подальший розвиток служби психологічного забезпечення оперативно-службової діяльності органів внутрішніх справ України» // [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1365-04>
3. Оніщенко Н.В. Основні заходи в межах надання екстреної психологічної допомоги родичам загиблих унаслідок надзвичайних ситуацій // Науковий вісник ЛДУВС Вип. 2(1). – 2012, С. 305-311 // [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvldu_2012_2%281%29
4. Климчук В. О. Мотиваційно-дискурсивна фасилітація у практиці психологічної допомоги при депресії травматичного генезису // Психологічна допомога особистості, що переживає наслідки травматичних подій. Збірник статей. [За ред. Т. М. Титаренко] – К. : Міленіум, 2015. – С. 14-25.

Шевелуха М. О.

студент 3 курсу

*(Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ)*

Науковий керівник

кандидат психологічних наук, доцент

Шинкаренко І.О.

РОЛЬ ПРАВОВОЇ СВІДОМОСТІ ОСОБИСТОСТІ В УМОВАХ ФУНКЦІОНУВАННЯ СУЧАСНОГО СУСПІЛЬСТВА

Процес розбудови й утвердження суверенної, правової, демократичної, соціально орієнтованої держави органічно пов'язаний із становленням громадянського суспільства в Україні, що передбачає суттєву трансформацію світоглядних орієнтацій та самосвідомості народу. Для України, яка є поліетнічною державою, громадянське виховання відіграє особливо важливу роль ще й тому, що воно покликане сприяти формуванню соборності України,